

December 1999.

Eneste uafhængige cykelhistoriske tidsskrift

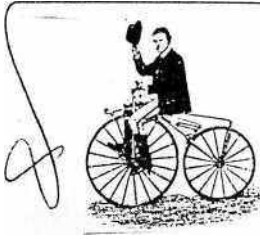
Artikler i dette nummer:

Fra cyclernes oldtid.....side 5

Cykelhistorisk litteratur.....side 8

Danmarks Cykelmuseum.....side 16

Indholdsfortegnelse i øvrigt.....side 21

Fra redaktionen

Dette nr. 9 af *Cyclehistorisk Tidende* bliver det sidste i dette århundrede. Det bliver også det sidste i dette format.

I nr. 7 maj 1999, spurgte vi vore abonnenter om deres mening med hensyn til at ændre *Cyclehistorisk Tidende's* format til A4.

Da redaktionen ikke har modtaget reaktioner på vort forslag, går vi ud fra, at man accepterer denne ændring.

Der er flere grunde til denne ændring, bl. a. er de fleste af de illustrationer redaktionen vælger blandt de tusinder i vort arkiv, af en størrelse, som nødvendiggør en beskæring for at få plads i det hidtidige format. Dette er ikke nødvendigt med det nye format.

Cyclehistorisk Tidende i det nye større format, vil tillige svare bedre til navnet, idet det bliver et virkeligt "*Tidende* Nogle af vore abonnenter har spurgt om det var muligt at få nogle illustrationer i farver. Det er også redaktionens ønske,

men det er ikke muligt indenfor den nuværende abonnementspris. Med illustrationer i farver skulle sidetallet sættes ned eller abonnementsprisen stige betydeligt.

.. Redaktionen vil så vidt muligt søge at holde abonnementsprisen på de nuværende 85 kr. årlig.

Cyclehistorisk Tidende går nu ind i sin fjerde årgang og abonnementstallet stiger stadig. Dette viser, at stadig flere og flere får interesse for vor kære cykels over 100 årige spændende historie, som i mange år her i landet mærkværdigvis ikke har haft den store interesse, hvilket ses af den begrænsede danske litteratur, der findes om cyklens udvikling. Det glæder naturligvis redaktionen, at interessen forøges, og at der har vist sig at være et behov for et cykelhistorisk tidsskrift., især efter at tidligere medlemsblade for 2 veterancykelklubber er ophørt..

CYCLEHISTORISK TIDENDE

ISSN 1397-8861

Eftertryk af artikler m. v. også i forkortet form uden kildeangivelser er ikke tilladt.

Redaktion: Cykelhistoriker Finn Wodschow (ansvh.) Bibliotekar Gunver Martensen

Adresse: Cyclehistorisk Tidende
Lyngvej xx, 2800 Lyngby

Telf. 45 87 xx xx www.cykelhistorie.dk

tryk: Digital Service Aps, Lyngby

(*Velocipeden*, 1968-1970 medlems- blad for Dansk Veteran-cycle Club samt medlemsbladet for Cyclehistorisk Kjøreselskab 1964-1970) Det viste sig nemlig, at der var stor interesse for cykelhistorie også udenfor cykelsamlere og veterancykelkredse, ja faktisk langt større, hvad *Cyclehistorisk Tidende's* abonnentstal

da også viser, idet kun få er samlere eller medlem af en veterancykelklub.

Cyclehistorisk Tidende er således ikke et medlemsblad for en klub eller en forening, men et uafhængigt cykelhistorisk tidsskrift, og som sådan så vidt vides endnu det eneste af sin art i verden.

***Abonnement for 2000
bedes tilsendt på vedl. Giro
inden 10. januar.***

FRA CYCLERNES OLDTID.

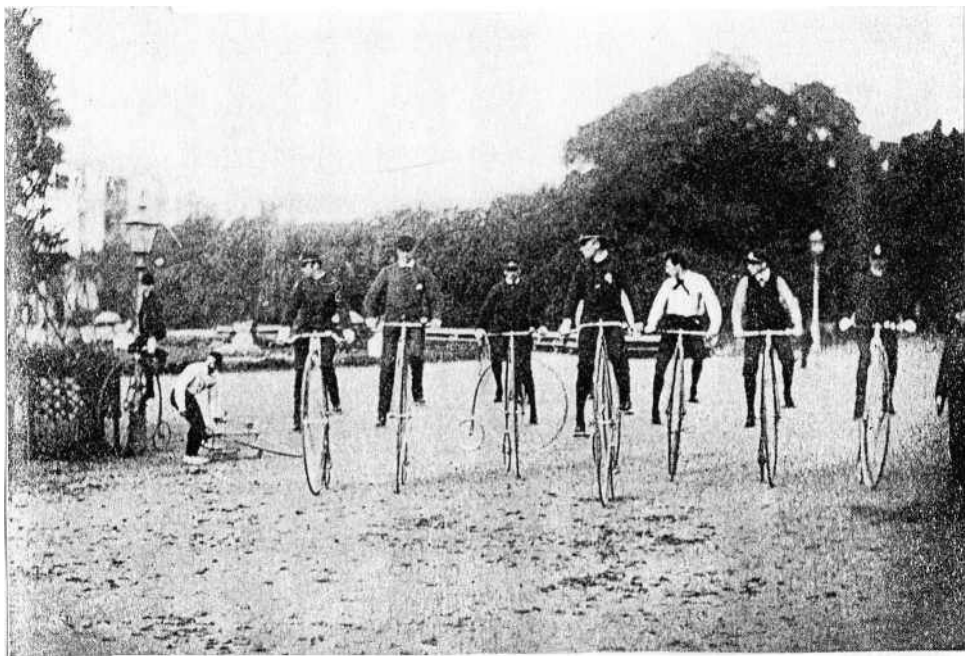
Hvem var den første cyclist her i landet?

I 1877 kom de første cykler hertil. De gamle velocipeder havde haft deres glansperiode i slutningen af 1860'erne og i begyndelsen af 1870'erne, men derefter fulgte en død tid, hvor kun få drev denne "sport". Man anede end ikke den store revolution, som halvfemserne vilde medføre på befordrings- midlernes område.

I foråret 1877 kom to unge englændere, brødrene *Taylor* her

til landet medførende deres "ordinaries". De blev her en kort tid, men deres eksempler blev fulgt op, idet to danske *Ryan Hansen* og *Aage Westenholz* (Karen Blixens morbror) foreskrev lignende cykler fra England. I Juni måned kom deres maskiner hertil. Det var "*Ariel*" Cykler fra "*Haynes & Jefferies*" i Coventry. Hjulene var 50 eng. tommer med dobbelte egre og med tynde gummiringe.

De nye cykler vakte enorm opsigt. Folk stod aldeles målløse og betragtede disse nye "maskiner". Det fortælles, at hestene blev sky, og kuskene tabte både næse og mund af forskrækkelse. Rytterne kørte på gangstierne og de var lige

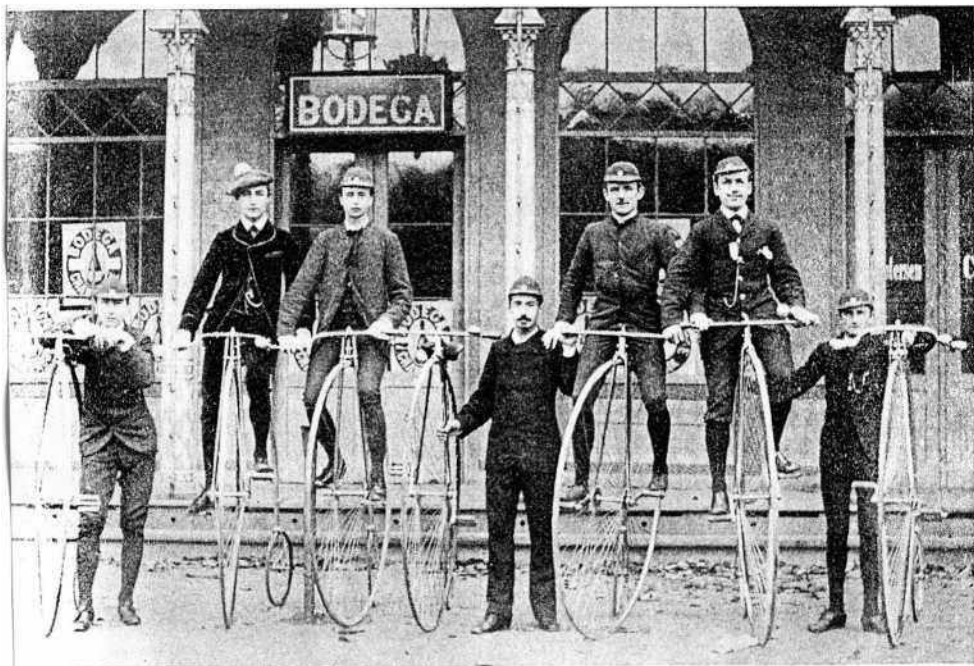
Fra træningen i Tivoli til Væddeløbene den 8. Oktober 1882
(Carl Ingeman-Petersen er væltet)

så meget af som på cyklerne på grund af hestenes skyhed. De nåede dog så langt som til Helsingør og tilbage på een dag.

De næste, der anskaffede disse "moderne" køretøjer var veksler *Edmond Henriques* og fabrikant *Alfred Grut*. Derefter fulgte brøderne *Bagge*, *Sophus Houmann*, *Torben Hansen-Grut*, *John Jacobsen*, *Carl Rubow* og brøderne *Gottschalck*, men kun få andre fulgte efter og i 1881 var der kun 20-30 bicycleryttere i København.

I 1881 optrådte cyklisterne første gang på en væddeløbsbane. Noget

egentlig cykelvæddeløb blev det dog ikke, for der var kommet en engelsk "fod-væddeløber" *Mr. King* hertil, og den nystiftede **Dansk Bicycle Club's** medlemmer skulle straks prøve kræfter med den engelske løber. *Mr. King* løb dog ikke særlig godt, så det var en let sag for de dygtige danske bicycleryttere brdr. *Bagge*, *Houmann* og *Johs Jacobsen* at hamle op med ham. Løbet fandt sted i Tivoli om efteråret halvvejs i mørke og på den elendige væddeløbsbane, som man have etableret og yderlige benyttede de næste 4 år. *Mr. King* blev sørgelig

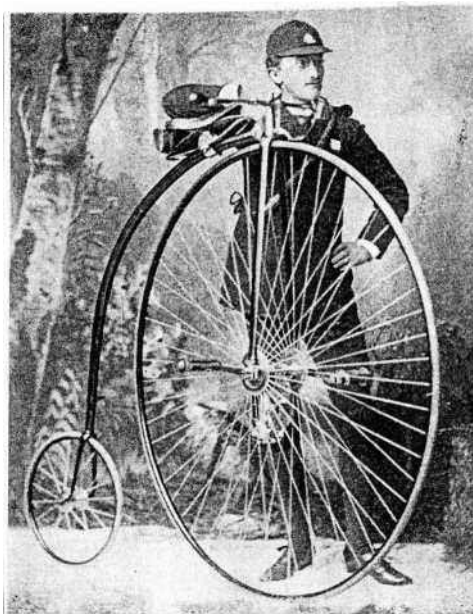

Endnu et Billede fra Tivoliløbene i 1882. Fra venstre: Carl Rubow, Ulf Hansen, Even Neuhaus, Carl Ingeman-Petersen, Sophus Houmann og Aage Hassel.

distanceret af bicyclisterne. Bagge kom først i mål derefter Houmann, mens John Jacobsen måtte opgive, idet hans baghjul brød sammen.

Der var en stor mængde mennesker i Tivoli den aften, og bicyclerne vakte stor jubel.

Det var de sidste nye bicycler, med kuglelejer i begge hjul, nedadbøjede styr og med andre forbedringer man benyttede

1882 — Den 21-aarige Kontorist W. Jensen — der i Aarene 1887

— 1890 var Kasserer i D. B. C.
„Lille w“ blev han kaldt.

1889 — Sven Rubow.

1889 — Chr. Ingeman-Petersen.

Cykelhistorisk Litteratur

Udlandet: Siden den første bog om velocipeder udkom i England i 1868 er der udgivet et stort antal bøger og tidsskrifter især i England, Tyskland og Frankrig (*En fortegnelse over 276 udvalgte fra 1868 til 1996 findes i Cyclehistorisk Tidende nr.1 1997*). Efter 1996 og til dato er der yderligere udgivet 38 bøger, mange hundrede tidsskrifter og medlemsblade fra de udenlandske cykelhistoriske foreninger. Det meste af dette omfattende udenlandske litteratur findes i *Cyclehistorisk Tidende's* literatursamling.

På danske folkebiblioteker findes som regel kun een af disse mange udenlandske bøger. Den er udgivet i 1970, og af cykelhistorikere betegnet, som den mest ukorrekte bog udgivet i vor tid, idet den har over 170 fejl og misforståelser, og det er desværre fra denne bog oplysninger bringes videre. . Bogen hedder "The Story of The Bicycle" af John Woodforde, og den burde fjernes fra bibliotekerne.

Dansk Cykelhistorisk litteratur. Den ældste danske bog, som er os bekendt er fra 1885 og er en oversættelse af en tysk bog fra samme år. (Den blev genudgivet i 1970'eme). I 1891 udkom en lille bog om cykelsporten af Ingemann-Petersen en dengang berømt væddeløbsrytter. I denne bog finder man nogle få sider om cyklens

historie. Et lille hæfte på 14 sider om historien blev udgivet i 1913 af A. Lund, og i 1983 udgav Nationalmuseet en lille bog "Frem på det rullende hjul" på 32 sider, en kortfattet beskrivelse af historien af F. Wodschow.

Disse 3 bøger er os så vidt vides de eneste danske bøger, der alene omtaler cyklens historie. Derudover finder man cykelhistorie beskrevet i større eller mindre grad i håndbøger om cyklens røgt og pleje, råd og vejledning ved køb af cykel og udstyr, cykler, cykling i almindelighed, cykelsporten og trafik, tidsskrifter af forskellige art., samt medlemsblade fra tidligere tids mange cykelklubber og foreninger, salgskataloger fra ældre cykelvirksomheder, særtryk udgivet i forskellige anledninger. Denne del af litteraturen både fra ældre og nyere tid har et andet formål end beskrivelse af historien, men især fra den ældre del kan man udlede oplysninger om cyklens udvikling.

Ud over dette kan man være heldig at finde historiske beretninger og oplysninger om brugen af cyklen i samtiden, sporadisk omtale af cyklen, hvori kan gemme sig konkrete historiske oplysninger i litteratur, som måske har en helt anden baggrund såsom lokalhistorie, biografier, kultur og folkeminder.

Desværre er cykelhistorie i dansk litteratur meget ofte behæftet med mange fejl og misforståelser, men modsat i den meste udenlandske litteratur finder man i den danske

ældre litteratur morsomme og spændende beretninger om cyklens brug i samtiden. De viser, at cyklen har haft en anden betydning i Danmark end de fleste steder i udlandet, hvor cyklen i højre grad var et sportsredskab.

På eet område adskiller dansk cykellitteratur sig fra den udenlandske cykellitteratur. Intet andet land i verden er cyklen og cykling så ofte omtalt som i sange, viser, digte og musik, som skyldes den særlige danske vise- og sangtradition

Slår man op i folkebibliotekernes søgesystem under "cykler" finder man som oftest kun ovennævnte håndbøger, der stort set ikke omtaler historien. Et større samlet værk om cyklens historie på dansk er endnu

ikke udkommet, men er under udarbejdelse.

Danske leksika og opslagsværker har kun meget kortfattet oplysninger om cyklens historie disse er bortset

fra det cykelhistoriske afsnit i Den Store Danske Encyklopædi og Cykelleksikon af Heino Døygård, desværre behæftet med mange historiske fejl.

Følgende bibliografi over dansk cykelhistorisk litteratur er et udvalg af det vigtigste samt hvad der findes i *Cyclehistorisk Tidende's* litteratursamling. Derudover findes i hundredevis af udklip af artikler, optegnelser, kataloger, illustrationer m.v. *Cyclehistorisk Tidende's* læsere kan efter nærmere aftale gøre brug af dette materiale, ligesom vi opfordrer vore læsere til at henvende sig til redaktionen med oplysninger om dansk litteratur, der i større eller mindre grad omtaler historien, og som ikke er os bekendt.

Illustration fra "Cyclesport" af Ingeman-Petersen 1891.

BIBLIOGRAFI OVER UDVALGT DANSK CYKELHISTORISK LITTERATUR

Som med få undtagelser findes i *Cyclehistorisk Tidende's specialsamling*

NB. Ikke medtaget er cykellitteratur om sport, handel og industri, teknik, vedligeholdelse, reparation, cykelture, trafik, cyklen anvendt til særlige formål, samt alment om cykler, med mindre disse emner i kraft af tidspunkt for deres udgivelse (fra før 1900) har forbindelse til cyklens historie.

Bøger hvor hovedindholdet er cykelhistorie og cykelhistoriske beretninger.

- Haandbog i Bicycle Sport / af Victor Silberer og George Ernst, tysk original, oversat til dansk, forlaget Rudolph Klein 1885 / genudgivet i faksimile, forlaget Scoop.
- Cyklen og dens anvendelse i Hæren / af A Lobedanz , original 1889. Genoptryk Bent Carstens Forlag 1978
- Nogle ord om det fri Kædehjul/ af Ingeman Petersen 1900
- Cycle-Sport/ af Ingeman-Petersen, Kjøbenhavn 1891/ 140 sider
- Cycle-Haandbog/ af Sylvester Hvid, 2nd oplag, original/144 sider 3dje omarbejdet udgave genoptryk i faksimile, Rhodos 1973, forkortet til lo2 sider.
- Thorvald Ellegaard/ en sports-Biografi/ Dansk Bicycle-Club/ af Chr. Maibøll/ 1914, 64 sider.
- Praktiske Vink for Cyklister / Fred. Rasmussen, Håndbog 1896 genoptryk 1946
- Dansk Cycle Unions Haandbog 1886-1898, ca. 154 sider pr årgang
- Cyklens Udvikling/ af L. Ankjær Jensen Hillerød 1961 (Danske Virksomheder)
- Cyklen, dens historie og udvikling/ af A Lund 1913, 14 sider.
- Dansk Bicycle Club's historie 1881-1941 af Jørgen Beyerholm/ udgivet 1941 418 sider.
- AS Dansk Cykleværk "GRAND" 1891- 1941, jubilæumsbog, 60 sider sort format, udgivet 1941.
- Særtryk: Historiske Meddelelser om København hæfte 5-6 / af E.M. Kjærrumgaard- Jørgensen. 1948 255 sider.. Samlet indbundet.
- Dansk Bicycle Club's historie / 20 år efter/ 1941-1961 / af Jørgen Beyerholm, 116 sider /1961.
- Hvis Cyklen gaar itu, Specialhæfte No. 2 / Carl Allers 1945
- Tandem: Midtsjællands Tandemklub/ af Ove Olsen, Tandemcyklens historie 72 sider,, 1981.
- Frem paa det rullende Hjul / af F. Wodschow, Nationalmuseet 1983, 32 sider

Tidskrifter med udelukkende cykelhistorisk indhold.

Dansk Cycle-Tidende, årgang 1884- 1889 / ophørt fortsætter som Cycletidende,

Cycletidende årgang 1890- 1892/ ophørt / fortsætter som Cyclen.

Cyclen: årgang 1894- 1902,7 numre ophørt fortsætter som Autocyklen

Cyclen: / red Valdemar Henriksen & J.V. Rasmussen/ årgang 1, 1914 nr. 1- 11, ophørt.

Cyclisten / af Rich Madsen og J. Brems. 1892 nr. 1-6 Viborg ophørt

Cyclehistorisk Tidende / red.

Lyngvej xx, 2800 Lyngby

Nr. 1 1967. udkommer 4 gange årlig udkommer fortsat (1999)

Tidskrifter med enkelte cykelhistoriske artikler og oplysninger

INDUSTRI-TIDENDE

flere årgange:

Aug. 1968 : Iilvogne paa to hjul

Feb. 1969: Velocipeder

Nye Iilvogne

Mar. 1969 Iilvogne, Teknik

Apr. 1969 Iilvogne

1969 Seilevelocipede

Okt. 1969 Kjøbmand P. Vinklers

Patent

Mar. 1870 Firhjulet Trædevogn

1870 Velecipede Klubber

Jim. 1876 Velocipeder i Tivoli

Maj 1883 Den høje Bicycle

ILLUSTRERET TIDENDE. 1880- 1924

ophørt.

Ny udgave 1992/ 8/92 28f4/93 32f, 10/93 8f 12/93 20 f

ILLUSTRERET FAMILIE JOURNAL

flere årgange, cykel illustrationer humoristiske tegninger 1884-1889 ophørt

De første cykler / af Anders Uhrskov
KULTUR OG FOLKEMINDER årg 7 1955

JUL I ROSKILDE årg. 20, 1944 Cyklens
Forløbere

Tidskriftet FREM / Det nordiske Forlag
forskellige årgange nr. 22/ 1891 18/1898
ophørt

Tidskriftet HVER 8ende DAG forskellige
årgange 1897 - 1900 ophørt

IDRÆTSBLADET 1896, (Damecykling)
artikel

CYKEL & MOTION / årgang 1981 side 12-13
, side 21 & 23 ophørt

CYKLEN: 1984 nr 2 side 85, nr 3 side32&39,
nr 5 side 28/ nr. 1 1985 side 30, nr. 2. ophørt

ALMENAK: årg 1966 nr. 2 side 38-44
(Velocipeder og Væltepetere / Hans Lassen)

Medlemsblade for tidligere og ophørte foreninger med hel eller delvis cykelhistorisk indhold.

DANSK CYCLE-TIDENDE, medlemsblad for
de samlede danske Bicycle Clubber Årg.
1(1884) Nr. 1-6 (1889) nr. 23-24.
(fortsættes som Cycle-Tidende)

CYCLE-TIDENDE Medlemsblad for flere
klubber Årg. 1 (1890) årg 2 (1892) (fortsættes
som Cyclen)

CYCLER Medlemsblad for flere klubber Arg.
1 (1895) 1-8 (1902)
(fortsættes som Auto-Cyclen)

CYCLE-SPORT medlemsblad for bl. a. Dansk
Bicycle Club Årg. 1 (1894) fortsættes som
Cyclen

DANSK CYCLE RING Årg. 1 (1892-93)
(fortsættes i "Sport")

SPORT medlemsblad for Dansk Cycle Ring
Årg 1 (1892 1-3 (1894)

HJULET, medlemsblad for Nordslevsk
Hjulridder Lag. Årg. 1 (1899) Nr. 1 - 11

CYKLISTER, medlemsblad for Dansk Cyklist
Forbund. Årg 1 (1935) (udgives fortsat)
(enkelte cykelhistoriske artikler fortrinsvis i
ældre udgaver)

FORENINGEN AF DANSKE CYCLIS-TER,
medlemsblad Årg 1 (1933) 1 nummer
udkommet ophørt 1934.

TANDEM. Fællesorgan for alle danske bicycle
klubber, Årg 1 (1890) 3 numre udkommet,
derefter ophørt.

VELOCIPEDEN, Medlemsblad for Dansk
Veteran-Cycle Club. Årg 1 (1964) ophørt 1970
(cyclehistoriske artikler)

Medlemsblad for CYCLEHISTORISK
KJØRESELSKAB Årg. 1 (1992) med-
lemsbladet ophørt 1997 (cyclehistoriske
artikler)

D.C.M.V. medlemsblad Årg. 1 (1994)
udkommer uregelmæssigt, (enkelte
cykelhistoriske artikler)

KATALOGER OVER CYK- LER OG TILBEHØR m.v. før 1900,

HUMBER CYKLER, Humber & Co.
København 1895

PAUL CHRISTENSEN Cycler og
Tilbehør, København 1895.

HUMBER CYKLER & LUFTRINGE
Ingeman Petersen, København 1894

CYCLEUDSTILLINGEN, Kocertpalæet, arr.
Dansk Bicycle Club, 1894.

SYLVESTER HVID CYKLER, Sylvester
Hvid, København 1894

HUMBER CYKELUDSALG, v/ Ingeman
Petersen København 1893

RALEIGH CYKLER, Raleigh Cycle Co. v/
J. Nathansen København 1893

CYCLEBOGEN , v/ W.& G.S. Bendix
København 1892. (med artikel: er cykling
sund? af E.A. Tscheming

ILLUSTRERET PRISLISTE, Cykler og dele
fra R. Andersen & Co. Nørre Aaby station
1892

HUMBER SALGSKATALOG, Ingeman
Petersen København 1892

CYCLEUDSTILLINGEN, Concertpalæet, v/
De Forenede Bicycleklubber, Feb. Mar
København 1892.

I. BENDIXEN København, Katalog over
Safeties, Bicycles, Tricycles, Tandems &
War cycles. 1890.

SALGSKATALOG & PRISLISTE, Bi- og
Tricycler, Hillingsøe, Køedt &Co.
København 1885.

Fagblade for cykelindustri. nuværende samt ældre og ophørte med enkelte cykelhistoriske artikler og oplysninger.

Smith og Co. A/S 1894-1969
SCO's historie

Østsjællands Cykelhandlerforening 50 år 1906-
1956.

Centralforeningen for Danmarks Cykle-
Industriforeningers 50 års jubilæum 1901 -
1951.

Lollands-Falsters Cykel Industri-forening 1901
-1920 udg. 1951 ophørt.

Aarhus Cykelindustriforeningens jubilæums
tidsskrift 1898 - 1948.

Jyden Cykle-&Ringfabrik 1896 Gjedsted.
Cycle & Ringfabrik Jyden Aalestrup 1947 3
sider ophørt

Kolding og Omegns Cykle-og
Autoindustriforening 1917 - 1942/ 25 sider
ophørt.

Cycle Industriforeningen for Aalborg og Omegn
1901 -1941 32 sider / ophørt.

Københavns Cycle & Auto Industriforening
1899 udg. 1924/37 sider

Meddelelser til medlemmer af
Cykelreparatorforeningen af 21. juni. Arg. 1.
1899,1-22(1900-1904 Holbæk, indgået i
"Styret"

Cykelhandleren: Fagblad for Københavnske
Cykelhandlere. Årg 1 1940.28, 1967.
Fra årg. 28 sluttes sammen med "Styret"

Styret: Medlemsblad for Foreningen for
Mekanikere i Cykelindustrien, senere
Cykelhandlernes Centralforening, derefter alene
Københavns Cykelhandlerforening. Årg. 1 1900
er fortsat m. Styret,.

Cyclebranchen: Fagblad for
Cykelhandlernes Centralforening årg. 1 1899,
udgives fortsat.

Medlemsblad for Fyns Cycleindustri- forening.
Årg. 1. 1903 ophørt.

Tidsskrift for Cycleindustri og Handel Årg. 1
1900 2 1902 Grenaa ophørt

Centralforeningen for Danmarks
Cykle.Industriforeningers 50 års jubilæum:
1901 - 13, novb 1951. Heri Cyklens historie/ af
Knud A. Larsen 20 sider med gennemgang af
"Styrets" historie

Andet dansk litteratur, og skønlitteratur, hvori der forekommer større el. mindre afsnit af cykelhistorisk værdi.

"Cyclistens Jul", julehæfte 1897. Noveller,
historier, poesi og cykler samt annoncer.
Illustreret 89 sider.

Cyclens Illustreret Julehæfte: CYCLISTENS
JUL 1896 / ved
Johs. Hansen & Ulf Hansen/ H.Hagerups
Forlag, stort format: 30 sider. Noveller,
historier, og annoncer.

"Kultur og Folkeminder" Hillerød arg. 7 1955.
"de første cykler" / V. Anders Uhrskov.

Haderslev-Samfundets årsskrift 1983.
"Af Hjulridemes Saga" / ved Helge Wiingaard.

Frederiksborg Amt årsskrift 1992.
"Nordsjællandsk cyklisme i gamle dage" / ved
Lars Bjørn Madsen.

"Cykler & Sammenhold" 1946
" Hvordan man bygger en Cykelsmedje" 1941,
"Stålhesten & Landsbyen" 1938
/ ved Thomas Olsen Løkken, privattryk.

"Søren's Kamp med Cyklen eller det døde Punkt"
1959.
udg. Vilh Nulleman A/S.

Århus Mosaik: "Emanuel's Sejr" udg Aarhus
Byhistorisk Udvalg 1967.

Trafik i Århus før og nu. "Stålhestens indtog og fremgang" Århus Byhistoriske Udvalg 1976. 15 sider, ill.

Standvejen dens huse og mennesker: v/ William Haste 1930. "Cyklisterne paa Strandvejen" 3 sider

"Kjærlighed paa Hjul" /af Ringer Hansen 1895.
257 sider Noveller.

Danske Virksomheder XXXVI 4 oplag
1966: "Cyklens Udvikling" /ved L.
Andkjær Jensen, Hillerød

Hen ad vejen: Af trafikmidlernes historie:
Cykler / K.O.B. Jørgensen Kbhvn.
Munksgård 1972, side 34-49

Nordisk Cyclefabrik Kbhvn. 1899 Frelst
fra en skrækkelig Død, (Novelle)

Cyklen/af Knud Holst (Borgen Kbhvn)
1965 (Novelle)

Kunsten at Cykle I af Jens Jensen Kbhvn
1964
(essay)

Stålhesten og Landsbyen / af Thomas
Olesen Løkken, privat udgivelse 1941
(essay)

På to Hjul: I af Frede Nielsen, privat tryk
(essay)

Cykler og Cyklister 1976
Vi kører godst 1951
Så ruller vi 1952 / Robert Storm Petersen,
Carit Andersen Khvvn. humoristiske
tegninger.

Kjærlighed paa Hjul / af Ringer Hansen
1895 5 noveller

Cyklen / af Antonis E. Samarakis,
oversat af Ole W. Olsen, 1961, (novelle)

Glæden på to Hjul / af Johs Wulff 1956,
(essay)

Asfaltens Cowboys,
Glimt af Gadens Humør, samlet af I.
Blicher Hansen og Gunnar Buchwald
1940.

Mikael Pedersen fra Marbjerg,
Biografi, af F. Wodschow,
Særtryk, Årskrift Roskilde Museum
1996.

Børnebøger.

Cyklen / af Tøger Birkeland, illustreret,
Pilebøgeme 1966

Lars Peters cykel / af Virginia Allen
Jensen Gyldendahl 1968

Lars. Peters fødselsdag / af Virginia
Allers Jensen Gyldendahl 1959

Cykelmyggen Egon I af Fl. Quist
Møller, Hans Reitzel 1967

Mimi lærer at cykler og punkterer /
Boije Svensson, 1973

Jens på cykeltur / af Kristian Tellerup,
1975

Leksika og opslagsværker,

Oplysninger herfra skal tages med stort forbehold, idet de bortset fra Den Store Danske Encyklopædi (Danmarks National Leksikon) og Cykel Leksikon v. Heino Døygård ikke er skrevet af eksperter på området, og er derfor behæftet med mange historiske fejl og misforståelser.

HAGERUP's ILLUSTRERET
KONVERSATIONS LEKSIKON 1920 Bind II

DEN STORE SALMONSEN samt
DEN LILLE SALMONSEN
1937 Bind II

DANSK KONVERSATIONS LEKSIKON
1951 Bind I

IDRÆTSBOGEN 1909
Bind II

OPFINDELSERNES BOG 1912
Bind 1 afsnit IV

OPFINDELSERNES BOG fjerde udgave
8tende hæfte 1925

GYLDENDAL's OPSLAGSBOG 1951 Bind I.

LADEMANN's LEKSIKON med Internet

DEN STORE DANSKE ENCYKLOPÆDI
(DANMARKS NATIONAL LEKSIKON) med
internet.

Korrekte cykelhistoriske oplysninger

CYKEL LEKSIKON / af Heino Døygård
1994.

(Korrekte historiske oplysninger)

Dansk cykelmusik, danske sange, danske digte med cykler og cykling emne.

En fortegnelse herover er så omfattende, at den vil blive udarbejdet på et senere tidspunkt.

Tillæg: Cykelhistorisk litteratur på svensk.

Hjulsport 1889 af Adolf Ostberg 82 sider

Den Modema Velocipeden 1894 af Adolf Ostberg

Hjulridt af Adolf Ostberg 1897 156 sider

Armeens Cykelmateriel Instruktion 1943 90 sider

Vad Gjorde Farfar i Luften och på Vågama af Jan
Olsheden/Stellan Olsson 1970 45 sider

Handbok For Cykelkopara och Cykel- ågare af
Roland Sunquist 1970, 100 sider

Kitsch Kratsch af Frederik Skoglund 1892.
Humoristiske cykeltegninger 18 sider

Velocipede Polka (nodeblad) Zelma Hedin

Katalog for REX Cyklar 1920

Katalog for Cyklar fran Svenska Stålbolaget

Medlemsblade fra Svenska Hoghjuling Sällskapet.

Medlemsblade fra Cykelhistoriska Foreningen

Danmarks Cykelmuseum

JUBILÆUM

Den 30. maj kunne Danmarks Cykelmuseum fejre 25 års jubilæum. At Danmarks Cykelmuseum ligger i Aalestrup er man ikke i tvivl om, når man nærmer sig byen, overalt ses officielle vejskilte, der viser vej til museet.

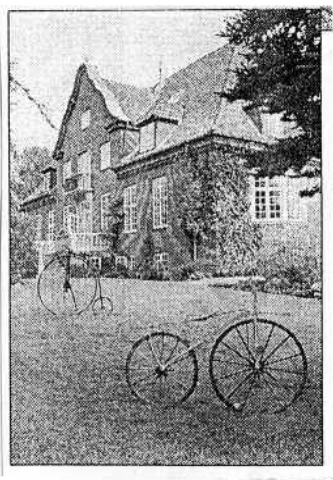
Forhistorien kortfattet. I Aalestrup lå "Jyden" en af Danmarks største cykelfabrikker med en omfattende produktion. Da cykelfabrikken blev nedlagt blev bygningerne købt af fabrikant Harald Horn og produktionen ændret til fabrikation af lamper. Igennem mange år havde cykelfabrikkens direktør P. A. Andersen samlet en stor cykelsamling, som befandt sig i cykelfabrikkens tidligere bygninger. Omkring 1965 satte fabrikant Harald Horn samlingen til salg i udlandet. Ad mærkelige veje fik undertegnede underretning om cykelsamlingen, der var til salg, og fik aftalt et møde med fabrikant Horn og så cykelsamlingen, som på daværende tidspunkt befandt sig i

en kælder i bygningen. Danmarks Tekniske Museums direktør K.O.B. Jørgensen og undertegnede gav i fællesskab et tilbud om køb af samlingen, men vort tilbud var ikke tilfredsstillende for fabrikant Horn, og det var de eventuelle udenlandske tilbud tilsyneladende heller ikke, for nu kom Aalestrup Kommune ind i billedet med den idé: at oprette et cykelmuseum.

Man tog i 1972 kontakt til Freddy Damstedt samt undertegnede, som ligeledes var i besiddelse af historiske cykelsamlinger, og som hver for sig havde søgt at etablere et cykelmuseum på Sjælland. Freddy Damstedt flyttede straks sin cykelsamling til Aalestrup, men uden først at have sikret sig sin samlings fremtid, mens undertegnede kun gav tilsagn om historisk rådgivning i opbyggelsen af museet, idet initiativtagerne havde ringe erfaring i denne retning, og yderligere var den administrative og økonomiske baggrund usikker. Der var nemlig opstået stor lokal modstand mod etablering af et cykelmuseum i Aalestrup, men

trods alt blev det første år en stor attraktion med over 3000 besøgende fra ind- og udland. Men sindene kom alvorligt i kog, da bestyrelsen ansøgte kommunen om dækning af et stort underskud. Tilhængere og modstandere debatterede voldsomt og fremtiden tegnede sig uklar. Museets første leder, Freddy Damstedt måtte flytte tilbage til Sjælland, men i 1975 enedes de stridende parter om at museet skulle bevares, og kommunen skulle yde den nødvendige økonomiske støtte. Museets bestyrelse stod fast i troen på at et cykelmuseum ville blive til gavn for Aalestrup by, og deres store indsats gav bonus, da museet genåbnede efter en tids lukning. I 1975 var både det administrative, det praktiske arbejde med indretning, samt ikke mindst det økonomiske på plads. De følgende år udbyggedes lokalerne i cykelfabrikens tidligere direktør P.A. Andersens villa, og resultatet blev Danmarks Cykelmuseum.

I dag er museet på fuld højde med de mange udenlandske cykelmuseer endog på flere måder overgår de udenlandske. Mange sjældne effekter er kommet til siden museet åbnede for 25 år siden. Danmarks cykelmuseum kan i dag fremvise over 200 historiske cykler fra velocipeder fra 1860'erne til flere høje bicycler fra 1880'erne, Safeties fra 1890'erne, deriblandt flere meget sjældne tri-cykler, til special cykler fra vor tid. Museet kan også vise mange unikke symaskiner og radioer, som tidligere havde tilknytning til cykelfabrikation.

Alle effekter er restaureret og istandsat med stor pietetsfølelse. Man udstiller ikke genstande før disse er istandsat på historisk korrekt måde.

Museet besøges hvert år af mellem 3000 og 4000 besøgende fra ind-og udland, som forbavses over de mange sjældne effekter

På jubilæumsdagen den 30. maj arrangerede man en stor byfest med mange spændende indslag samt omvisning på museet, som over 600 gæster benyttede sig af. Der var mange taler og ros til dette pragtfulde museum bl. a. af turistchef Jørgen

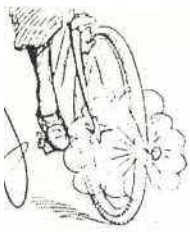
Grønkjær og borgmester Per Bisgaard, som garanterede museets fremtid, idet han nævnede, at når man nævner Aalestrup, lyder svaret: "Nå, det er jo der, der ligger et cykelmuseum."

Danmarks Cykelmuseum er Aalestrup's største turist attraktion og kendt overalt. Museets bestyrelse kan være stolt over, at cykelmuseet trods store etableringsproblemer nu 25 år efter fremstår som Skandinaviens eneste special museum for cyklens historie, og selvom det en kendsgerning, at flere danske museer har måtte lukke de sidste år på grund af faldende besøgstal, er besøgstallet på Danmarks Cykelmuseum stigende hvert år. Næste år forventer man over 7000 besøgende, og man har planer om udvidelse, idet de nuværende lokaler forlængst har sprængt alle rammer.

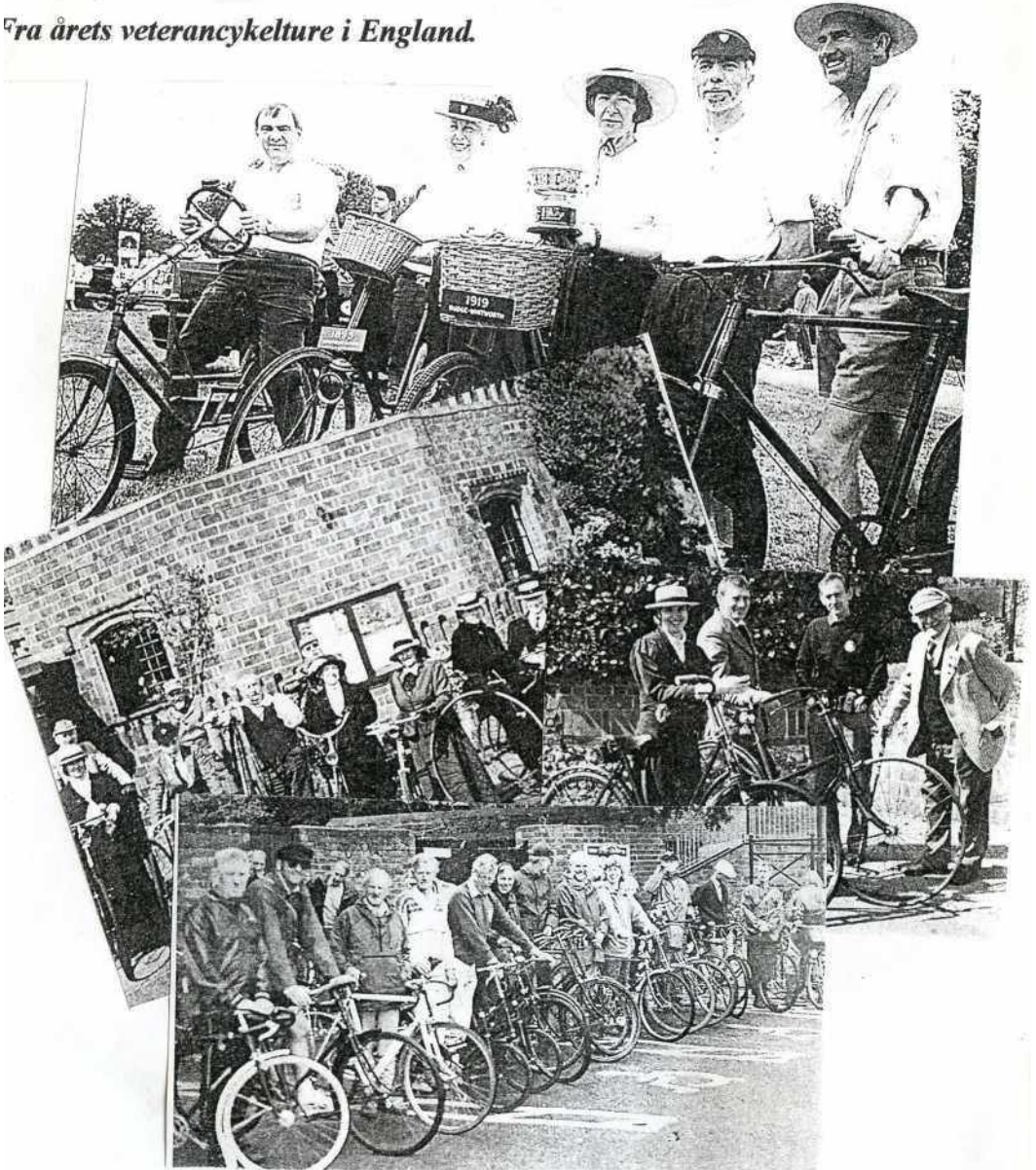
I sammenligning med de mange udenlandske museer vi har besøgt i årenes løb, giver vi i tidens ånd 4 cykelhuer for Danmarks Cykelmuseum.

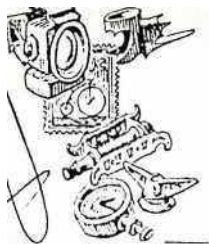

SET & SKET

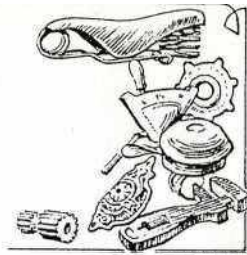
Fra årets veterancykelture i England.

Køb, salg, bytte , efterlysninger

(gratis annoncer)

Nye Bøger

100 years of Bicycle.

Engelsk: 312 sider, oprindeligt trykt i Japan i 1983. Et uddrag af illustrationer fra kataloger, annoncer og tidsskrifter, en bog som vil interessere alle cykelsamlere og cykelhistorie interesserede.

Pris Kr. 350.-

Cycle History. 9

Engelsk 160 sider, 60 illustrationer. Resultater af den 9ende int. cykelhistoriske konference i Ottawa, Canada 1998 En bog for den virkelige seriøse cykelhistorie interesserede.

Pris 400.-

Søges:

30 tommer forhjul til Safety- cykel fra 1890'erne, evt. nav.

Nyt forkromet styr samt saddelpind til cykel fra 1950'erne.

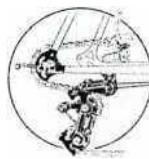
T. Okkels, Telf. 48 18 xx xx

100 YEARS of

BICYCLE

COMPONENT and ACCESSORY DESIGN

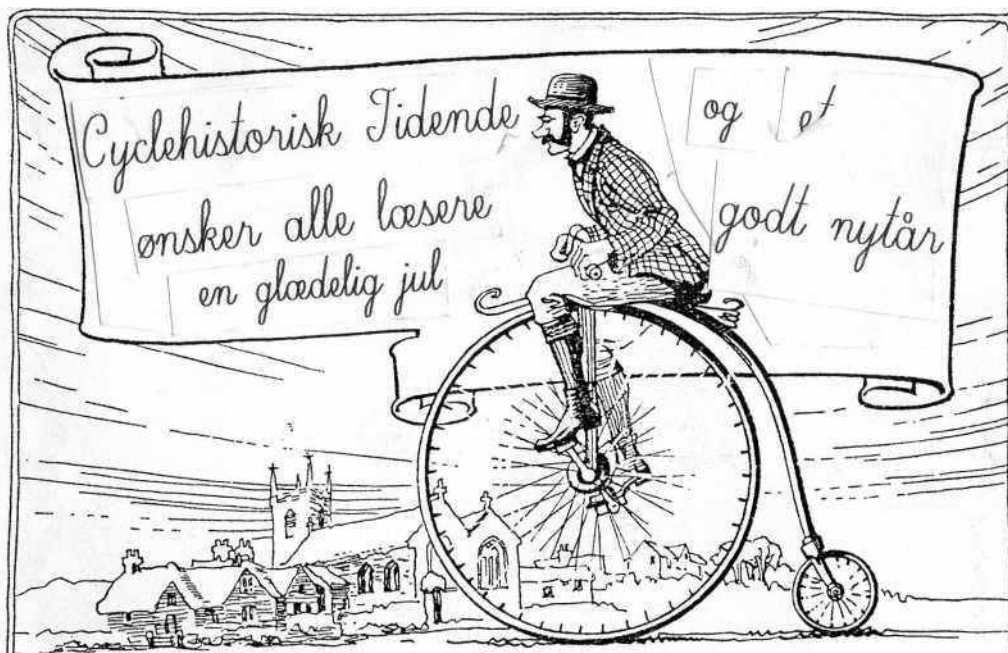
Facsimile Reprint Edition of
The DATA BOOK

Cycle History

9

r.

Cyclehistorisk Tidende nr. 9. Dec 1999

Fra redaktionen	2-3
Cyklernes oldtid	4-6
Cykelhistorisk litteratur udlandet — Danmark	7-8
Dansk cykelhistorisk Litteratur..	9-14
Danmarks Cykelmuseum 25 år....	15-17
Set & Sket	
Veterancykelture i England 1999... 18	
Køb & Salg	19.

Næste nummer udkommer ultimo februar 2000.
 Indh. bl a. : Tandemcyklens historie
 Cykelkædens historie
 Kædeløse cykler.
 Cykelnoveller og artikler fra 1890'erne
 Fortegnelse over danske cykelsange og digte.